

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

MESEČNA

INFORMACIJA 0

POSLOVANJU BANK

DECEMBER 2016

KRATEK KOMENTAR DOGAJANJA V BANČNEM SEKTORJU

Medletno krčenje bilančne vsote se je oktobra lani nekoliko okrepilo, na -3,3%, kljub njenemu neto povečanju v tem mesecu. Med viri so se povečale vloge nebančnega sektorja, banke pa se oktobra niso razdolžile na grosističnih trgih.

Na strani naložb so se oktobra povečala posojila nebančnemu sektorju, za 86 mio EUR, medletno zmanjšanje se je upočasnilo na -3,3%. Kumulativno zmanjšanje v prvih desetih mesecih lanskega leta je znašalo še 0,6 mrd EUR. Zmanjšala so se posojila vsem sektorjem, razen gospodinjstvom.

Tudi krčenje posojil nefinančnim družbam se je oktobra nekoliko zmanjšalo, medletno na -8,2%. Kreditiranje gospodinjstev pa se še naprej povečuje, oktobra 2016 je doseglo 3% medletno. Rastejo tako stanovanjska kot potrošniška posojila. Rast potrošniških posojil se je v 2016 izrazito krepila, od še negativne v marcu do 4,2% v oktobru, ko je že prehitela rast stanovanjskih posojil, 3,8%.

Vloge nebančnega sektorja so se oktobra lani medletno znižale za -0,3%, kar pa je predvsem posledica baznega učinka, sicer so se vloge oktobra povečale za 111 mio EUR, predvsem vloge NFD, manj pa vloge gospodinjstev. Vloge nebančnega sektorja pri bankah, z več kot 69% vseh bančnih virov ohranjajo osrednjo vlogo v financiranju bank. Vendar so se lani povečale predvsem vpogledne vloge, ki presegajo 62% vseh vlog nebančnega sektorja.

Kakovost kreditnega portfelja bank se je lani izboljšala, nadaljevalo se je zniževanje obsega in deleža terjatev v zamudi nad 90 dni, oktobra na 6,3% razvrščenih terjatev, za -3,6 odstotne točke glede na december 2015.

Bruto dohodek bank v prvih desetih mesecih 2016 je ostal primerljiv s tistim v enakem obdobju 2015. Ob zmanjševanju neto obresti, v desetih mesecih medletno za 10%, so k ohranjanju bruto dohodka prispevali višji neobrestni prihodki, vendar predvsem v prvem polletju. Stroški oslabitev in rezervacij so bili lani do konca oktobra bistveno za tri četrtine nižji od primerljivih v letu 2015, kar je bil ključni razlog za zelo soliden dobiček v bančnem sistemu, ki je v prvih desetih mesecih lanskega leta znašal 362 mio EUR.

KAZALO

1. Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	1
2. Obrestne mere bank	3
3. Kakovost terjatev bank	5

1. GLAVNE ZNAČILNOSTI IN IZKAZI POSLOVANJA BANK*

Tabela 1: Aktiva in pasiva bank, stanje 31. oktober 2016

BILANCA STANJA	Stanje		Struktura		Stanje		Struktura		Prir. v mio EUR		Rasti v %	
	dec.08	v %	dec.15	v %	okt.16	v %	v okt.16	v 2016	v okt.16	medletno		
<i>Stanja v mio EUR; rasti v %</i>												
Aktiva	47.948	100,0	37.383	100,0	36.734	100,0	437,0	-649,5	1,2	-3,3		
Denar v blagajni in stanje na računih pri CB in vpogl. vloge pri bankah*	1.250	2,6	3.310	8,9	3.707	10,1	57,7	396,7	1,6	0,5		
Kredit	37.823	78,9	23.434	62,7	22.569	61,4	361,9	-865,0	1,6	-5,1		
a) Bankam	4.101	8,6	2.623	7,0	2.100	5,7	51,4	-523,7	2,5	-17,2		
banke doma	2.673	5,6	1.167	3,1	931	2,5	-4,2	-236,2	-0,4	-24,7		
banke tujina	1.428	3,0	1.407	3,8	1.140	3,1	55,9	-267,0	5,2	-8,7		
banke kratkoročno	2.056	4,3	1.429	3,8	1.014	2,8	45,9	-414,7	4,7	-20,2		
banke dolgoročno	2.046	4,3	1.195	3,2	1.086	3,0	5,4	-109,0	0,5	-14,2		
banke v domači valuti	3.718	7,8	2.366	6,3	1.765	4,8	0,2	-601,3	0,0	-24,0		
banke doma v tuji valuti	382	0,8	257	0,7	335	0,9	51,2	77,6	18,0	56,5		
b) Nebančnemu sektorju	33.718	70,3	20.275	54,2	19.682	53,6	86,1	-593,3	0,4	-3,3		
od tega nefinančnih družbam	20.260	42,3	8.193	21,9	7.714	21,0	31,7	-479,2	0,4	-8,2		
gospodinjstvom	7.558	15,8	8.429	22,5	8.681	23,6	71,9	252,5	0,8	3,0		
državi	506	1,1	1.904	5,1	1.741	4,7	-28,7	-162,9	-1,6	0,8		
drugim fin. org.	2.829	5,9	770	2,1	747	2,0	42,0	-22,9	6,0	0,2		
tujcem	2.515	5,2	949	2,5	772	2,1	-26,8	-176,9	-3,4	-24,3		
c) Dolžniški vredn. papirji in druga finan. sredstva iz skupine kred.	0	0,0	535	1,4	787	2,1	224,4	251,9	39,9	-11,4		
Finančna sredstva skupaj/VP	7.327	15,3	9.311	24,9	9.292	25,3	4,4	-19,1	0,0	0,8		
Finančna sredstva namenjena trgovanju	1.177	2,5	330	0,9	192	0,5	-76,5	-138,6	-28,5	-46,1		
od tega dolžniški vrednostni papirji	571	1,2	256	0,7	139	0,4	-72,8	-116,5	-34,4	-50,6		
... vrednostni papirji (VP) države	56	0,1	103	0,3	111	0,3	16,2	8,4	17,0	-10,5		
Fin. sredst. pripozn. po pošt. vredn. skozi izkaz posl. izida	187	0,4	111	0,3	104	0,3	2,7	-6,5	2,7	-23,8		
od tega dolžniški vrednostni papirji	163	0,3	90	0,2	82	0,2	2,1	-7,8	2,7	-29,2		
... vrednostni papirji (VP) države	0	0,0	80	0,2	74	0,2	2,2	-5,7	3,0	-12,5		
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	4.552	9,5	7.420	19,8	7.727	21,0	70,7	307,7	0,9	6,1		
od tega dolžniški vrednostni papirji	4.318	9,0	7.115	19,0	7.455	20,3	71,0	339,7	1,0	6,6		
... vrednostni papirji (VP) države	2.875	6,0	5.677	15,2	5.728	15,6	-72,2	51,4	-1,2	-0,2		
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	1.411	2,9	1.450	3,9	1.269	3,5	7,5	-181,7	0,6	-11,9		
od tega dolžniški vrednostni papirji	1.411	2,9	1.450	3,9	1.269	3,5	7,5	-181,7	0,6	-11,9		
... vrednostni papirji (VP) države	1.178	2,5	1.367	3,7	1.185	3,2	8,1	-182,1	0,7	-12,1		
Dolgoročne naložbe v kapital družb v skupini	627	1,3	493	1,3	459	1,3	4,6	-33,7	1,0	-15,0		
Ostalo	920	1,9	835	2,2	706	1,9	8,4	-128,3	1,2	-8,8		
Pasiva	47.948	100,0	37.383	100,0	36.734	100,0	437,0	-649,5	1,2	-3,3		
FO, merjene po odplačni vrednosti (vloge)**	41.453	86,5	32.402	86,7	31.625	86,1	443,0	-776,9	1,4	-4,0		
a) Fin. obveznosti do Evrosistema*	1.229	2,6	903	2,4	628	1,7	-7,0	-274,3	-1,1	-22,6		
b) Obveznosti do bank	17.726	37,0	4.754	12,7	3.986	10,9	46,9	-768,5	1,2	-17,8		
od tega do domačih bank	2.065	4,3	1.230	3,3	981	2,7	-3,6	-249,0	-0,4	-24,3		
od tega do tujih bank	15.666	32,7	3.525	9,4	3.005	8,2	50,5	-519,5	1,7	-15,5		
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	20.883	43,6	25.140	67,2	25.461	69,3	111,2	321,2	0,4	-0,3		
od tega do nefinančnih družb (podjetij)	3.728	7,8	5.308	14,2	5.561	15,1	168,5	253,2	3,1	12,5		
gospodinjstev	13.407	28,0	15.561	41,6	16.311	44,4	45,2	749,7	0,3	5,7		
države	1.879	3,9	2.099	5,6	1.411	3,8	-73,0	-687,6	-4,9	-51,9		
drugih finančnih organizacij	1.065	2,2	1.059	2,8	1.082	2,9	-25,2	22,7	-2,3	-3,8		
tujcev	475	1,0	784	2,1	751	2,0	-4,0	-32,5	-0,5	-3,0		
d) Dolžniški vrednostni papirji	1.276	2,7	1.133	3,0	789	2,1	-3,4	-344,1	-0,4	-33,2		
e) Podrejene obveznosti	1.568	3,3	259	0,7	186	0,5	0,5	-73,3	0,3	-28,3		
f) Druge finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	0	0,0	213	0,6	575	1,6	294,8	362,1	105,2	88,1		
FO, vez. na fin. sred. brez pog. za odpr. pripozn.***	442	0,9	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
tuje banke	442	0,9	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
Rezervacije	176	0,4	333	0,9	279	0,8	-4,8	-53,5	-1,7	-20,3		
Kapital	4.010	8,4	4.394	11,8	4.597	12,5	11,3	203,4	0,2	3,6		
Ostalo	638	1,3	254	0,7	232	0,6	-12,6	-22,4	-5,1	-12,7		
BILANČNA VSOTA	47.948	100,0	37.383	100,0	36.734	100,0	437,0	-649,5	1,2	-3,3		

Opombe: * Kategorija "Denar v blagajni, računi pri CB in vpogledne vloge pri bankah" je prevedena na novo veljavno rekapitulacijo le po letu 2011.

** FO merjene po odplačni vrednosti skupaj do leta 2011 ne zajemajo obveznosti do centralne banke.

*** FO, vez. na fin. sred. brez pog. za odpr. pripozn., ki so po novi rekapitulac. zajete pod obv. po odplačni vrednosti so za leto 2008 v tabeli zaradi zapiranja bilance.

* Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski zmanjšani za popravke vrednosti) ter ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 2: Izkaz poslovnega izida 2014, 2015 in 2016

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA v mio EUR; rasti v %	2014	Strukt.	2015	Strukt.	2015	Strukt.	2016	Strukt.	Medl. rast.
	v %		v %		jan.-okt.	v %	jan.-okt.	v %	okt.16/okt.15
Prihodki od obresti	1.327,9		1.031,6		871,3		695,0		-20,2
Odhodki od obresti	495,7		286,0		247,8		134,2		-45,8
Čiste obresti	832,2	67,6	745,6	64,4	623,4	65,4	560,8	59,1	-10,0
Neobrestni prihodki	398,7	32,4	411,9	35,6	329,4	34,6	388,2	40,9	17,9
od tega neto opravnine	346,3	28,1	335,7	29,0	280,0	29,4	260,9	27,5	-6,8
od tega čisti dobički/izgube iz FS in obvez. namenjenih trgovanju	7,2	0,6	-11,9	-1,0	-11,8	-1,2	10,1	1,1	...
Bruto dohodek	1.230,9	100,0	1.157,6	100,0	952,8	100,0	949,0	100,0	-0,4
Operativni stroški	-686,9	-55,8	-686,0	-59,3	-556,5	-58,4	-545,4	-57,5	-2,0
Neto oslabitve in rezervacije	-650,1	-52,8	-313,3	-27,1	-161,2	-16,9	-41,4	-4,4	-74,3
od tega neto oslabitve FS mer.po odplač.vred.in rezervacije	-524,4	-42,6	-222,1	-19,2	-132,0	-13,9	-6,9	-0,7	-94,8
Dobiček pred obdavčitvijo	-106,1	-8,6	158,3	13,7	235,1	24,7	362,1	38,2	54,0
Davki	-8,0		-43,0		-41,4		-39,9		...
Dobiček po obdavčitvi	-114,1		115,3		193,7		322,2		...

Opomba: Operativni stroški in neto stroški oslabitev in rezervacij imajo v izkazu uspeha negativen predznak. V primeru neto sporščanja oslabitev in rezervacij je predznak teh stroškov pozitiven.

Tabela 3: Nekateri kazalci poslovanja (v %)

v %	Obdobje				
	2013	2014	2015	2015 jan.-okt	2016 jan.-okt
Profitabilnost					
Marža finančnega posredništva*	2,44	3,10	3,05	3,02	3,09
Donosnost aktive pred obd. (ROA)	-7,70	-0,27	0,42	0,74	1,18
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	-100,00	-2,69	3,63	6,52	9,58
Obrestna marža na obrestonosno aktivo	1,67	2,18	2,06	2,07	1,92
Neto neobrestni prihodki/oper. stroški	53,14	58,05	60,05	59,19	71,18
Stroški poslovanja					
Stroški dela/povp. aktiva	0,86	0,92	0,97	0,96	0,98
Drugi stroški/povp. aktiva	0,76	0,81	0,84	0,79	0,79
Kvaliteta aktive					
Oslabitev finančnih sredstev merjenih po odplačni vrednosti/Bruto aktiva	10,72	8,98	7,84	8,29	5,93

*Bruto dohodek/povp. akt. **

2. OBRETNOSTNE MERE BANK

Slika 1: Primerjava slovenskih obrestnih mer za nova posojila z obrestnimi merami v evroobmočju v odstotkih¹

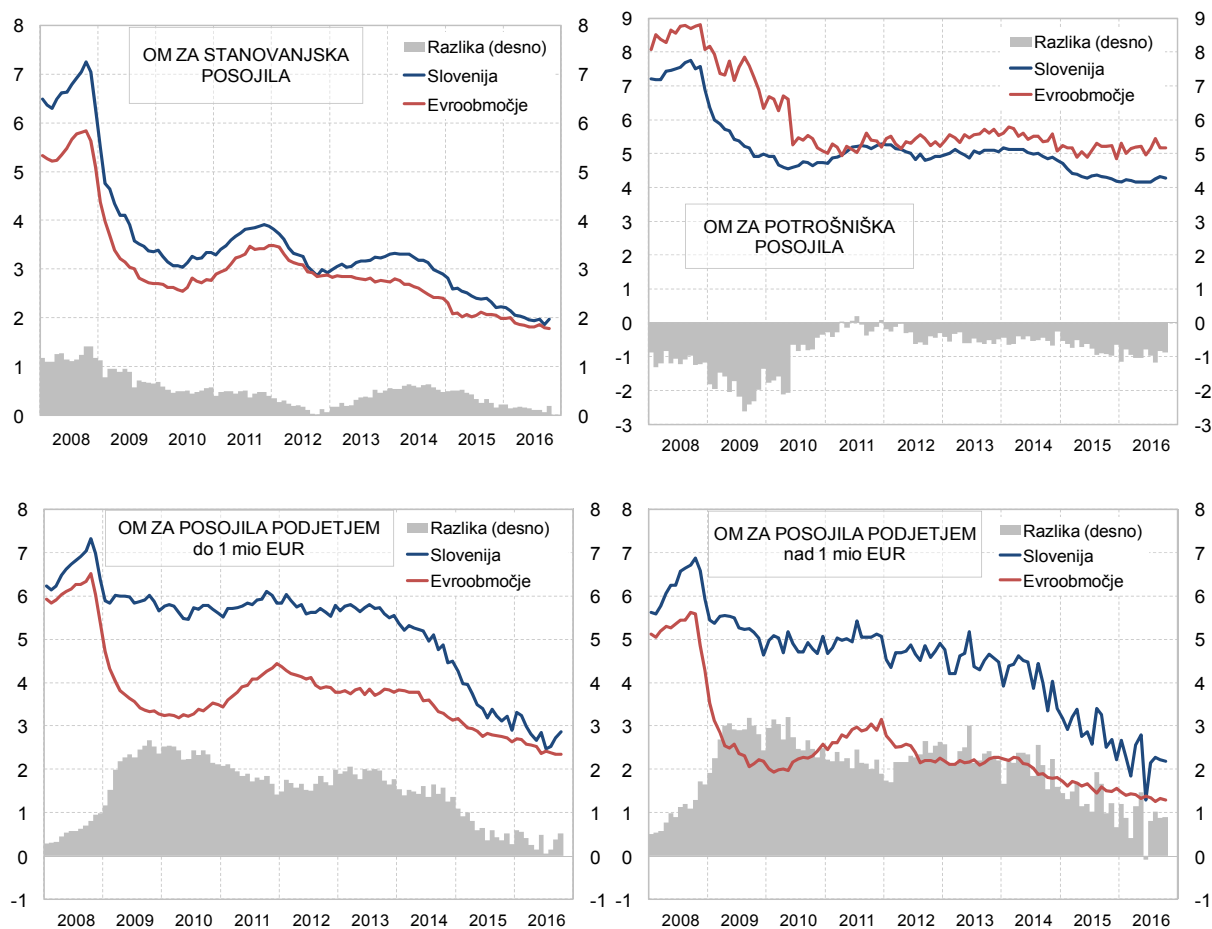
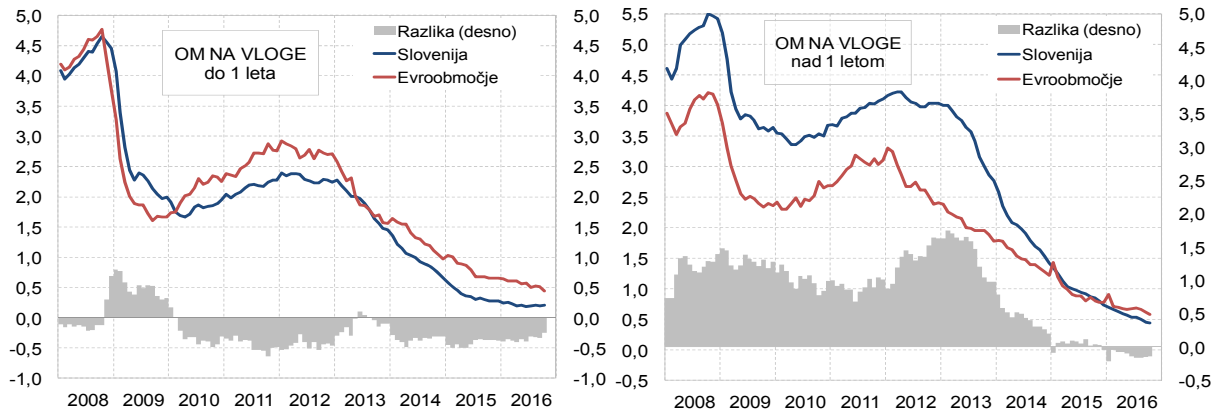

Tabela 4: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju v odstotkih

Obrestna mera ECB	Obrestna mera	Posojila ¹								Vloge gospodinjstev			
		Gospodinjstvom				Podjetjem				do 1 leta		nad 1 letom	
		Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR		EMU	SLO	EMU	SLO
dec.08	2,50	5,1	6,3	8,1	6,9	5,4	6,4	4,3	5,9	3,8	4,4	4,0	5,4
dec.09	1,00	2,7	3,4	6,3	5,0	3,3	5,6	2,2	4,6	1,7	2,0	2,4	3,6
dec.10	1,00	2,8	3,3	5,1	4,7	3,5	5,6	2,6	5,1	2,3	1,9	2,7	3,7
dec.11	1,00	3,5	3,9	5,2	5,3	4,4	5,8	3,2	5,1	2,8	2,3	3,1	4,1
dec.12	0,75	2,9	2,9	5,2	4,9	3,8	5,8	2,3	4,9	2,7	2,2	2,4	4,0
dec.13	0,25	2,8	3,3	5,5	5,1	3,8	5,5	2,3	4,5	1,6	1,5	1,8	2,8
dec.14	0,05	2,4	2,9	5,1	4,8	3,1	4,5	1,8	3,4	1,0	0,7	1,2	1,4
dec.15	0,05	2,0	2,2	4,8	4,2	2,6	2,9	1,6	2,2	0,7	0,3	0,8	0,7
jan.16	0,05	2,0	2,2	5,3	4,2	2,7	3,3	1,5	2,7	0,6	0,2	0,9	0,7
feb.16	0,05	2,0	2,1	5,0	4,2	2,7	3,2	1,4	2,3	0,6	0,3	0,7	0,7
mar.16	0,00	1,9	2,1	5,1	4,2	2,6	3,0	1,4	1,9	0,6	0,2	0,7	0,6
apr.16	0,00	1,9	2,0	5,2	4,2	2,6	2,8	1,4	2,6	0,6	0,2	0,7	0,6
maj.16	0,00	1,8	2,0	5,2	4,2	2,5	2,7	1,3	2,8	0,6	0,2	0,7	0,6
jun.16	0,00	1,8	2,0	5,0	4,2	2,4	2,9	1,4	1,3	0,6	0,2	0,7	0,5
jul.16	0,00	1,8	1,9	5,1	4,2	2,4	2,5	1,3	2,2	0,5	0,2	0,7	0,5
avg.16	0,00	1,9	2,0	5,4	4,3	2,4	2,5	1,3	2,3	0,5	0,2	0,7	0,5
sep.16	0,00	1,8	1,9	5,2	4,3	2,3	2,7	1,3	2,2	0,5	0,2	0,6	0,5
okt.16	0,00	1,8	2,0	5,2	4,3	2,4	2,9	1,3	2,2	0,4	0,2	0,6	0,4

Opomba: ¹ Upoštevana so evrska posojila pri katerih je pogodbeno obrestna mera variabilna ali fiksna začetna obrestna mera do enega leta. Od maja 2005 so podatki za Slovenijo metodološko usklajeni z metodologijo ECB, pred tem pa so ocenjeni na podlagi poročila osmih bank.

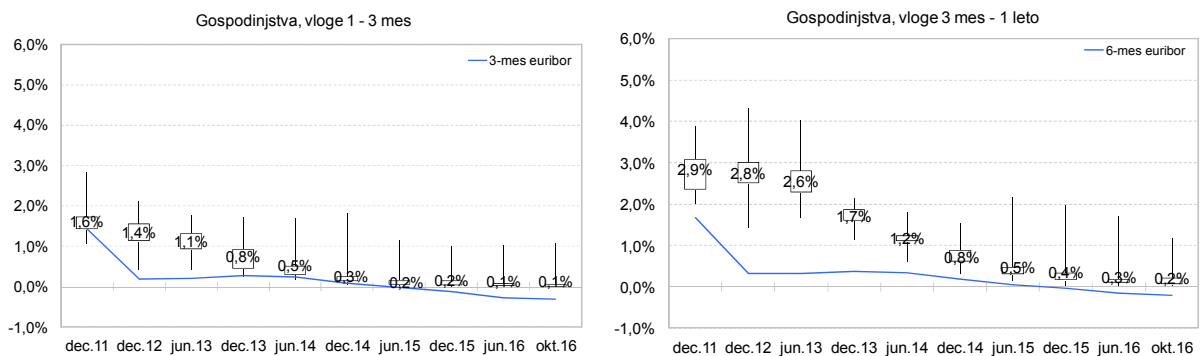
Vir: Banka Slovenije, ECB

Slika 2: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju za nove vloge gospodinjstev v odstotkih¹

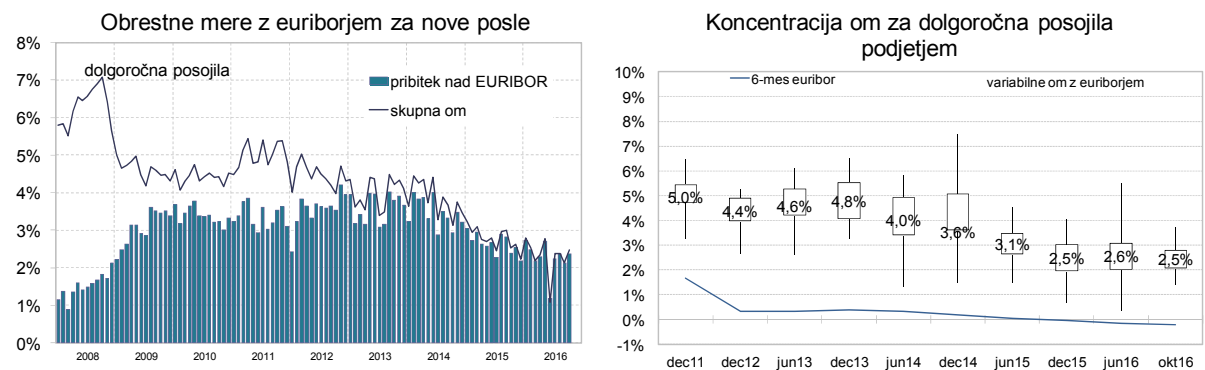
Opomba: ¹ Za Slovenijo so podatki o realiziranih obrestnih merah za vloge na voljo od maja 2005 dalje. Razlika do evroobmočja pred tem datumom je izračunana iz deklariranih obrestnih mer.

Vir: Banka Slovenije, ECB

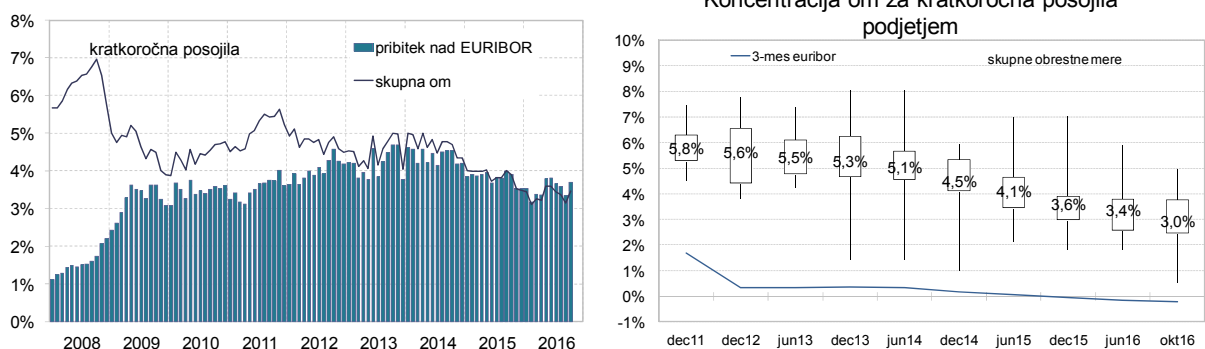
Slika 3: Razpršenost obrestnih mer za vloge gospodinjstvom

Slika 4: Obrestne mere za posojila podjetjem

Opomba: Na sliki koncentracij je s številko označena povprečna obrestna mera, ki je izračunana kot neponderirano povprečje variabilnih obrestnih mer z euriborjem posameznih bank.

Opomba: Na sliki koncentracij je s številko označena povprečna obrestna mera, ki je izračunana kot neponderirano povprečje skupnih obrestnih mer posameznih bank.

3. KAKOVOST TERJATEV BANK

a) Kakovost celotnega kreditnega portfelja - razvrščenih terjatev bank po kriteriju zamud nad 90 dni

Tabela 6¹: Zamude vseh razvrščenih terjatev pri bankah po skupinah komitentov

	Razvrščene terjatve								Terjatve z zamudami nad 90 dni							
	v mio EUR				v %				v mio EUR				v %			
	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16
Podjetja	14.648	13.504	12.567	12.578	39,1	38,7	38,2	37,8	2.587	2.067	1.151	1.143	17,7	15,3	9,2	9,1
DFO	1.249	1.031	883	967	3,3	2,9	2,7	2,9	199	129	57	56	15,9	12,5	6,5	5,8
Gospodinjstva ¹⁾	9.332	9.378	9.497	9.567	24,9	26,8	28,9	28,7	498	444	315	314	5,3	4,7	3,3	3,3
obrniki	723	694	639	644	1,9	2,0	1,9	1,9	119	97	65	64	16,5	13,9	10,1	10,0
prebivalstvo ¹⁾	8.608	8.683	8.858	8.923	23,0	24,8	26,9	26,8	378	347	250	250	4,4	4,0	2,8	2,8
Tujci	5.481	4.709	3.495	3.604	14,7	13,5	10,6	10,8	1.137	805	577	576	20,7	17,1	16,5	16,0
Država	3.422	3.320	3.234	3.112	9,1	9,5	9,8	9,3	27	16	2	2	0,8	0,5	0,1	0,1
Banke in hranilnice	1.960	1.454	1.118	1.163	5,2	4,1	3,4	3,5	0	1	2	0	0,0	0,1	0,2	0,0
Centralna banka	1.306	1.544	2.041	2.261	3,5	4,4	6,2	6,8	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drugo	51	39	39	39	0,1	0,1	0,1	0,1	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	37.449	34.978	32.873	33.292	100,0	100,0	100,0	100,0	4.448	3.461	2.105	2.092	11,9	9,9	6,4	6,3
brez FACTOR BANKE D.D. in PROBANKE D.D.									3.802	2.947			10,5	8,4		

Vir: Banka Slovenije

Tabela 7¹: Zamude razvrščenih terjatev do nefinančnih podjetij pri bankah po dejavnostih

	Znesek razvrščenih terjatev				Znesek razvrščenih terjatev z zamudo nad 90 dni				Delež razvrščenih terjatev z zamudo nad 90 po dejavnosti			
	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16	dec.14	dec.15	sep.16	okt.16
	Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	193	176	159	156	30	27	20	20	15,5	15,2	12,6
Predelovalne dejavnosti	3.994	3.565	3.434	3.466	493	310	201	204	12,4	8,7	5,9	5,9
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1.059	1.114	1.017	999	80	39	23	22	7,5	3,5	2,3	2,2
Gradbeništvo	1.526	1.318	1.128	1.125	675	524	317	307	44,3	39,7	28,1	27,3
Trgovina	2.611	2.516	2.318	2.318	489	404	213	206	18,7	16,1	9,2	8,9
Promet in skladiščenje	1.672	1.767	1.607	1.596	58	40	23	22	3,5	2,3	1,4	1,4
Gostinstvo	427	376	330	333	96	89	62	72	22,4	23,6	18,7	21,7
Informacije in komunikacije	483	366	592	610	66	55	39	39	13,8	14,9	6,6	6,3
Finančno posredništvo	231	179	97	93	36	41	15	11	15,6	23,0	15,1	11,6
Poslovanje z nepremičninami	797	711	598	594	246	278	93	92	30,8	39,0	15,5	15,5
Strokovne in druge poslovne dej.	1.329	1.124	1.005	1.006	283	234	123	122	21,3	20,9	12,3	12,1
Javne storitve	327	291	282	282	34	27	24	25	10,6	9,3	8,6	8,7
Skupaj	14.648	13.504	12.566	12.578	2.587	2.067	1.152	1.143	17,7	15,3	9,2	9,1

Vir: Banka Slovenije

b) Kakovost terjatev bank po definiciji evropskega bančnega organa (EBA)

	Bruto knjigovodska vrednost izpostavljenosti											
	od tega nedonosna izpostavljenost											
	mio EUR				mio EUR				delež v %			
	jun.15	dec.15	jun.16	sep.16	jun.15	dec.15	jun.16	sep.16	jun.15	dec.15	jun.16	sep.16
Dolžniški instrumenti razen tistih, ki niso namenjeni trgovanju	36.552	36.399	35.597	35.326	5.523	4.380	3.950	3.423	15,1	12,0	11,1	9,7
od tega krediti in druga finančna sred.	27.724	27.350	26.647	26.191	5.523	4.380	3.949	3.422	19,9	16,0	14,8	13,1
Zunajbilančne izpostavljenosti	5.449	5.607	5.697	5.686	417	347	308	295	7,6	6,2	5,4	5,2
Skupaj	42.001	42.006	41.294	41.013	5.939	4.728	4.257	3.719	14,1	11,3	10,3	9,1

Vir: Banka Slovenije

Opomba: ¹Podatki o zamudah od maja 2012 dalje so poročani po spremenjenem Navodilu za izvajanje Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic, po katerem se kot obveznost v zamudi šteje vsota vseh zapadlih obveznosti dolžnika do banke najkasneje, ko ta presega 2% črpane izpostavljenosti do tega dolžnika ali 50.000 EUR, vendar ni manjša kot 200 EUR.